

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interes
slovenskih delavcev
v Ameriki

VOLUME XVIII—LETO XVIII

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK)

JULY 23, 1935.

STEVILKA (NUMBER) 172

ACIJSKA NEMČI- V PESTEH FI- NANČNE KRIZE

nek, inspiriran po pred-
sedniku Reichsbanke, ka-
te na milijardo prikriva-
ga javnega dolga. Po-
ast cen za protizidovsko
n proticerkveno gonjo.

ERLIN, 23. jul. — Teden-
publikacija Deutscher
kwart je priobčila članek, o-
trem se sodi, da je dal po-
znanj dr. Hjalmar Schacht,
ster ekonomskih zadev v
terjem kabinetu in pred-
nik Reichsbanke in za prak-
e svrhe ekonomski in fi-
čni diktator Nemčije in v
prem pisek kaže na \$1,135,-
000 državnega dolga, ki ni
doslej nikoli vnešen v urad-
stevilke. Članek meče po-
novno luč na finančno sit-
jo tretjega rajha in navaja
drugim, da znašajo nemški
koroci dolgori \$3,224,000,-
in ne samo \$1,088,100,000,-
or so izkazovali vladni ra-
čuni. To je prvo priznanje "ne-
mčega" visčega dolga, o ka-
m se v inozemskih finan-
krogih že dolgo razprav-
ljeno.

ITALIJA OPUSTILA ZLATI STANDARD

RIM, 23. julija. — Italija je
danes za praktične svrhe opu-
stila zlati standard, ko je bil
objavljen uradni dekret, ki od-
vezuje Italijansko banko dolž-
nosti, da mora imeti najmanj
40 odstotkov zlatega kritja za
svoje zadolžnice (papirnaté denar-
nar) v prometu. To pomeni,
da je zlato kritje italijanske li-
re drastično znižano oz. da se
je Italija tako rekoč priključila
bloku držav, ki so opustile zlato
valuto, čeprav uradni italijanski
krogi izjavljajo, da to ne
pomeni, da je Italija opustila
zlati standard. Sodi se, da se
je Mussolini odločil za ta korak
zaradi tega, ker rabi zlato za
nakup sirovin, potrebnih za voj-
ne priprave, v inozemstvu.

DENARNA KRIZA NA HOLANDSKEM

LONDON, 22. julija. — Na-
londonski borzi je opažati pre-
cejšnjo vzemirjenost vsled po-
slabšane denarne situacije na
Holandskem, ki utegne priteg-
niti Holandsko v vrsto držav,
ki so opustile zlasti standard.
Finančna kriza je tako resna,
da se pričakuje, da bo povzro-
čila kabinetno krizo.

Davisove peticije do- segla mestno bolnico

Zupan Davis, ki bi rad dobil
dve sto tisoč podpisov na svoje
peticije, se trudi na vse načine,
da ne bi ostal v "luknji". Prete-
kli teden se je zvedelo, da mestni
pobiralcji smeti in pokopal-
ščini delavi hodijo z njegovimi
peticijami po hišah med svojim
delovnim časom, zdaj pa prihaja
na dan, da je bilo namignjeno
tudi uslužbencem mestne bolni-
nišice, naj se pozurijo z Davi-
sovimi peticijami, če jim je do-
njihovega zasluga. Rečeno je
seveda, da nihče nikogar k temu
ne sili, da je to delo čisto prosto-
voljno, toda prizadeti, v tem
slučaju sluge mestne bolnišnice
morda vedo, kaj bi pome-
nila odklonitev takega "prosto-
voljnega" agitacijskega dela v
slučaju Davisove ponovne izvo-
litve.

Nagla smrt

Okrug 1. ure včeraj popoldne
je Niko Mahovič, star 66 let,
vstopil v svoje stanovanje, 1761
E. 31 St. ko je nenadoma o-
mahnil in se zgrudil na tla. Od-
peljan je bil v okrajno mrtva-
nico, kjer je mrljški oglednik iz-
javil, da je bil na mestu mrtev.
Pokojni je bil vdovec, njegova
žena je umrla pred 3. leti. Tu za-
pušča dva sinova, Nicholasa in
Paula, štiri hčere Anno Balbuze,
Ello Martisas, Marie Jafelice in
Rosemarie. Bil je član društva
sv. Nikolaja št. 22 H. B. Z. Pogreb
se bo vršil v četrtek zjutraj pod
vodstvom pogrebne zavoda A.
Grdina in Sinovi.

Pastor udaril po Davisu

Dr. Dan F. Bradley, pastor
Pilgrim Congregational cerkve,
ki je že dve nedeli s prižnico
mlatil po korupciji v Clevelan-
du, je v nedeljo zopet udaril po
korupciji, ki se je razpasa v
Clevelandu zlasti pod sedanjin
režimom. Bradley je pohvalil
"Common Pleas" sodnika Lee
E. Skeela in Waltera McMahaona,
rekoč o prvem, da "je dovolj
pogumen, da pošte gemblerje
v jeko," o drugem pa, da "je z
nekaj žgočimi besedami točno
izvršil nekaj (udaril po raketir-
jih) cesar si župan in policija
niso upali niti želeli storiti."

Zopet v bolnici
Včeraj se je ponovno podala
Lakeside bolnišnico poznana
s. Ivanka Paulin, 6503 St.
Ave. Tudi to pot se bo mo-
du podvire težki operaciji, to-
upamo, da jo srečno presta-
Kdaj bodo obiski dovoljeni
po poročalo.

Na operaciji
Včeraj se je podal v Lakesi-
bolnišnico, kjer se bo podv-
operaciji, Boris Kovačič,
55 Addison Rd. Obiski za par-
so prepovedani. Želimo, da
mu zdravje kmalu povrne!

17 OTROK V 46. LETU

MADISON, Wis. — Žena
Henryja Halvorsana v Jonesdu-
lu, Wis., je starca 46 let, a je te-
dni porodila svojega sedemnaj-
stega otroka, tako da je njena
družina največja v Wisconsinu.
Žena pravi, da ne ve dosti o po-
rodni kontroli, da pa misli, da
ne bi bilo napačno, ako bi se o tem
malо podučila.

Japonsko stališče glede Abesinije vz- nemirja Italijo

Italijanski tisk napada Ja-
ponsko, da goji tajne am-
bicije z ozirom na Abesi-
nijo.

RIM, 23. julija. — Italijanski
tisk z Mussolinijevim lastnim
dnevnikom Popolo D'Italia na-
čelu je začel danes srdično napadati
Japonsko zaradi izjave ja-
ponskega zunanjega urada, "da
je Japonska komercialno zain-
teresirana v abesinskem sporu in
da ji ne more biti vseeno, če
pride do sovražnosti (med Ita-
lijem in Abesinijo) že zaradi teh
trgovskih odnosa v dan, upa,
da se bo spor rešilo mirnim po-
tom." Mussolinijev list trdi, da
Japonska podpira Abesinijo
proti Italiji, da je preomila pa-
riški dogovor (Kellogg-Brian-
dov pakt) s svojo okupacijo
Mandžurije in da skuša zrušiti
enotno "mirovno fronto" Veli-
ke Britanije, Francije in Italije.
Suspenzacija zakona o zlatem
kriteriju, kar naj pomaga kriti
Mussolinijev vojne stroške, je
bila v časopisu potisnjena na
stran in italijanski fašistični
tisk—drugega Italija ne pozna
—posveča svoje kolone pred-
vsem vitrioličnim napadom na
Japonsko.

Ko je japonski poslanik v Rimu
pred dobrim tednom posetil
Mussolinija ter ga zagotovil, da
Japonska ni "zainteresirana" v
abesinskem sporu, je bila faši-
stična javnost s tem zadovoljna.
Najnovejša izjava japonskega
zunanjega ministra, ki zveni
precej drugače, pa vzbuja v du-
cejevih prviržencih silen srd,
kajti po njihovem mnenju se
ne bi smela vmešavati v stvar
Japonska, ki je sama pogazila
vse mirovne pakte in dogovore.

Popolo D'Italia pravi: "Ja-
ponska v svojih megalomanskih
imperialističnih sanjah očitno
kani nadomestiti bele ljudi na
afriškem kontinentu."

Razburjenje med fašisti je
tolikšno, da je bila danes oja-
čana karabinjerska straža pred
poslopjem japonskega poslanika.

LONDON, 23. julija. — Veli-
ka Britanija je danes dokončala
priprave za evakuacijo brit-
skih državljanov v Abesiniji v
slučaju izbruhova sovražnosti.
Misionarji, ki se nahajajo v raz-
nih krajih širom Amesinije so
bili posvarjeni da se zberu v A-
ddis Abebi glavnem mestu Abesi-
nije obenem pa se jim je sveto-
valo, naj že zdaj zapuste deželo
s svojimi rodbinami vred. Vla-
da je pripravljena koncentrirati
vse britiske podložnike, ki niso
še zapustili dežele, v pro-
storih britskega poslanštva v
Addis Abebi.

Italijanska lira je danes na
londonski borzi padla za štiri in
pol točke v 35 minutah, čim se
je zvedelo, da je bil suspendiran
zakon o zlatem kriteriju.

ZNIŽANJE DRŽAVNE STAROSTNE POKOJ- NINE ODREJENO

Dve tretjini upravičencev
do starostne pokojnine v
okraju Cuyahoga bo pri-
zadetih. Vzrok: pomanj-
kanje denarnih sredstev.
Novih aplikacij se ne bo
sprejemalo.

Mesečna pokojnina blizu 4,000
izmed 6,500 starih moških in
žensk v okraju Cuyahoga, ki so
upravičeni do državne starostne
pokojnine, mora biti znižana, je
bila obveščena včeraj Mrs. Cora
C. Cooley, državna upraviteljica
starostne pokojnine v Clevelandu.
Odlok, ki je prišel iz držav-
nih uradov v Columbusu, dalje
veleva vsem okrajinam upravitev-
jem, da prenehajo z odobritvi
nadaljnih prošenj za starost-
no pokojnino. Henry J. Berro-
din, načelnik oddelka za pomoč
cestarjem državljanom, izjavlja,
da je za ta korak odgovorno po-
manjkanje denarnih sredstev.
Vse osebe, ki so doslej dobivale
državno pokojnino, jo bodo do-
bivali tudi poslej, pravi Berro-
din, toda pokojnina bo morala
biti znižana kjerkoli mogoče,
posebno v slučaju starih oseb, ki
imajo kak zaslužek ali sorodni-
ke, ki lahko skrbijo za nje.

Mrs. Cooley pravi, da je bila
informirana, da se bo določilo
novov povprečno letošnje za sta-
rostno pokojnino v državi. Pra-
vi tudi, da je povprečna mesečna
pokojnina v okraju Cuyahoga
za \$18.16 višja kot v katerem-
koli drugem državljanom v državi.

Dr. Townsend pride v
Cleveland

V četrtek bo govoril na mas-
nem shodu v parku Euclid
Beach dr. F. E. Townsend, oče
načrta za starostno pokojnino,
po katerem bi dobila vsaka 65
let starca oseba v Združenih dr-
žavah dvesto dolarjev mesečne
pokojnine 5-5-3. V debati, ki
je sledila Boltonovim izjavam,
so poslanci ostro kritizirali vla-
do zaradi mornariškega dogo-
vora, ki ga je sklenila s Hitler-
jevo vlado in ki dovoljuje v na-
sprotju z versailleskim mirom
Nemčiji vojno mornarico eno
tretjino tak veliko kot je an-
gleška. David Lloyd George,
voditelj liberalcev in bivši pre-
mijer, je opozoril na tisoč zave-
zniških ladij, ki so jih potapljene
v tem okraju.

Mrs. Cooley tudi pravi, da u-
pa, da prepoved sprejemanja
novih prošenj ne bo dolgo v ve-
ljavni in da bo njen urad medtem
dalje sprejemal nove prošnje ter
preiskoval njih upravičenost.

Osobje v njenem uradu, ki šteje
51 moči, ne bo znižano, pravi
okrajna upraviteljica starostne
pokojnino.

Sir Bolton pa je istočasno,
ko je izjavil, da bo Anglia opu-
stila sistem mednarodnega
omejevanja pomorskega oboro-
ževanja, ki se po njegovem mne-
nju ni obnesel, istega zagovar-
jal, če, da so o washingtonskem
pomorskem dogovoru, ki je bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot vzhod, da
bo Anglia opustila ta sistem
pa navaja občutljivost nekaterih
narodov, či jih narodni poroči
je s takimi dogovori prizadet.
S tem je nedvomno misil Ja-
ponsko, ki se je vsled washington-
skem pomorskem dogovoru, ki je
bil sklenjen 1. 1922, "govori
lahko le dobro." Kot v

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$2.00
Za Združeno državo in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Brezposeln pozor

V sredo večer 24. julija se vrši seja brezposelnega kluba (Workers Alliance) na St. Clairju, v S. N. Domu. Pričetek ob 7:30. Vsi člani ste urgirani, da se seje vsi brez izjeme udeležite. Za v četrtek večer 25. julija, sklicuje Cleveland Welfare Guild važno konferenco. Omenjeno konferenco se sklicuje, ker je federalna vlada naznanila, da s 1. septembrom ustavi vso podporo brezposelnim. Prizadetih bo 38,000 do 78,000 ljudi samo v Clevelandu. Za mesec avgust je federalna vlada odtrgala prispevki na polovico. Zavedati se je treba tega, da dosedaj je v splošnem samo Zvezna vlada prispevala za relifno podporo in ta drastična odredba Zvezne vlade, bo po-

vzročila zle posledice med brezposelnimi. Napravilo se je pritisk na governerja, da sklice izredno zasedanje državne zbornice, ki naj poskrbi za denar za podprtjanje brezposelnih, governer je pa apel ignoriral. Izredna potreba je sedaj za moreno organizacijo brezposelnih, da z združenimi močmi napravijo pritisk na postavodajalce, da se lotijo te kritične situacije takoj. V imenu organizacije Workers Alliance of America apeliram na vse brezposelne, ki niste še člani te naše organizacije, da se ji pridružite. Pridite na sejo v sredo večer 24. julija, kjer bomo izvolili delegacijo za zgoraj omenjeno važno konferenco. Ne odlasajte, čas hiti, in je treba da smo pripravljeni za ofenzivo v odločilnem momenatu. V združenju je moč! Pridite — Louis Zorko, predsednik

K DNEVNIM DOGODKOM

Governer South Dakote Tom Berry je včeraj v soglasju z državnim relifnim administratorjem M. A. Kennedyjem izdal naredbo, da se zapro vsi relifni uradi v državi in da se relif sploh ustavi, dokler ne bo končana žetev na poljih South Dakote. Ta drastični korak, s katerim je prizadetih pet in dvajset tisoč delavcev, se je podvzel pod pretezo, da se farmerji pritožujejo, češ, da brezposelni na relifu odklanjajo sezonsko uposlitev na poljih. Farmerji se pritožujejo, da jim manjka delavcev, brezposelni pa da nočejo delati, češ, "čemu bi delali, jedli bomo vseeno." Pšenična letina v South Dakoti je letos zelo obilna in farmerji pravijo, da jim bo pridelek uničilo na poljih, ako ne bodo mogli dobiti pravočasno delavcev. Da se temu odpomore, je bil ustavljen relif, da se tako brezposelne prisili sprejeti začasno delo na farmah.

Zakaj brezposelni v tej državi odklanjajo sezonsko delo na polju? Iz lenobe? Dvomimo. Sicer ni dvoma, da je med 25,000 brezposelnimi nekaj takih, ki jim delo smrdi, absurdna pa se nam zdi trditev, da so vsi brezposelni delavci v tej — ali katerikoli drugi državi taki. Naše mnenje je, da bi večina teh delavcev prav rada prijela za vsako stalno delo, rajši, kakor da se mora pustiti vzdrževati od privatne ali javne dobrodelnosti, ki je za delavca ponizevalna; toda delo, ki se jim ponuja, je začasno in relifniki se nedvomno bojijo, da bi v slučaju, da bi delo sprejeli, izgubili relif za nedogleden čas. Poleg tega pa tudi ne vemo, koliko so jim farmerji pripravljeni plačati. Mogoče je, da niso pripravljeni plačati dosti več kot znaša relif ali pa celo nič več in v takem slučaju relifnikom ne bi bilo zameriti, da odklanjajo tako uposlitev. Naše mnenje je, da će bi bili farmerji v omenjeni državi pripravljeni svojim sezonskim delavcem dati poštano mezdo, bi jim ne manjkalo delavcev.

* * *

Industrial Rayon Corp., pri kateri traja stavka že osem tednov, je včeraj napravila novo potezo, ko je poskusila obnoviti obrat s stavkokazi pod policijsko protekcijo. Več kot petdeset policajev, nekateri na konjih, je spravilo skozi kordon piketov kakih sto stavkokazov in pri tem je bilo več piketov pretepenih, eden pa je bil pohoden od policijskega konja. Več piketov je bilo aretiranih. Policia seveda pravi, da je vihtela kolike po glavah piketov v "Samoobrambi" — kakor navadno... Stavkarji pa nasprotno trde, da so se zadržali mirno, kakor jim je bilo naročeno od voditeljev, kar jim človek, ki pozna metode naše policije v podobnih slučajih, kar lahko verjame. Toda tovarna vzlič temu, da so spravili vanjo svojih sto stavkokazov, ni še začela obratovati in nekateri sodijo, da hoče kompanija s tem samo prestrašiti delavce, da bi se uklonili ter se vrnili na delo pod njenimi pogoji. To je star način strahovanja delavcev, star prav tako kot kapitalizem, in policija, ki ne zna držati v šahu raketirjev, se pri tem vedno izkaže za izvrstno strahovalko mirnih delavcev, ki se bore za boljši košček kruha. In policija bo ostala taka, dokler ne bodo delavci sami postali njeni gospodarji.

Slepec je spregledal

Slopošno znano dejstvo je, da se morajo slepci, ki so po kakšni operaciji spregledali, gledanja šele naučiti, z vidnim prostorom se morajo tako rekoče šele sprizagniti. To bi govorilo, da se morajo zavest prostora s pomočjo tipa. Človek ki se je splet rodil, se orientira v vnanjem svetu, kakor znamo, s tipanjem, spoznavanje stvari pa si olajšuje s sluhom, vohom in okusom. Dolžinske razlike teles doznavata po primerjanju z rokom ali po času.

Tip ne more nadomestiti česa, saj ne sega preko dolžine roki in se omejuje tedaj na najbljžo slepevo okolico. Tako spoznavata ta kakovostne razlike tipa, težko mu je pa spoznati kvantitativne razlike. O neki ženski, ki je bila od rojstva slepa in je spregledala, poročajo: "Bila je vsa zmedena, ko je odkrila, da ima vsak človek, ki jo je obiskal, drug obraz. Menila je, da so si vsi obrazzi zelo podobni, le da so ti bolj okrogli od drugih." Slepici si predstavljajo cokot kot tipalni organ drugačne vrste, ki omogoča ljudem tipati na velike razdalje. Toda pojmom razdalje je večini zelo nejasen. Ne morejo si n. pr. predstavljati razdalje 1 km ali višine kakšnega drevesa.

Po operaciji so pokazali 17-letnemu dekletu, ki se je med službo božjo in v šoli često križala, rjav križ na belem pelju. A tega lika ni spoznala, ker si ga ni predstavljala kot dve palici, ki se križata, temveč kot palico, ki ji na desno in levo moli po ena roka navzven. Sele tedaj, ko ji je učitelj s pomočjo tipa pokazal, da gre za dve križajoči se palici, je spoznala v svojem spominu gib križa in je bila tega odkritja zelo vesela. Tako spoznavajo bivši slepi vsak predmet šele po opisanju. O nekem operiranju poroča prof. Senden: "Dokler je bil slep, je stopal sam po cestah, brez težave je hodil domov in v druge mestne dele. Ko je spregledal, se ni znašel več in se je izgubil. Prisilen je bil, da si je dal po mimoidičnih razložitvah." Neka operirana slepica je pripravljala slepemu prijatelju, da so drevesa čisto drugačna nego ljudje. Tudi si ni nikoli mislila, da so nad 3 m visoka drevesa.

Kdor misli, da so slepcii, čim spregledajo, vsi navdušeni nad darom svetlobe in barv, se mora. Cesto ne morejo z gledanjem sprva razlikovati niti robatin

in okroglih oblik. Šele potem, ko je takšen bivši slepec šel s pogledom vzdolz robov četverokotnika, je spoznal kvadrat in pozneje je preteval oglišča trikotnika. Pri gledanju mu je šlo spočetka tedaj natančno tako kakor pri tipanju, ko je moral tudi s prsti vzdolz robov. O nekem drugem pacientu veli poročilo: "Ko je zagledal uro, mu je bilo absolutno nemogoče povedati, da li je okrogla ali oglata. Šele potem, ko jo je prijel z rokami, je dejal: To je okroglo, to je ura." Tudi razlike v velikosti je z gledanjem težko spoznati.

Slepici so si torej dobro uredili v svojem svetu. Optični čuti, ki ga dobre, pa jih spravi spočetka v veliko zmešljavo, ker pestrosti in mnogolikosti sveta sploh ne razumejo. Često si mislijo, da se vse to, kar vidi, neposredno dotika oči ali da je vsaj v obsegu roke. O neki deklici poročajo, da je skušala operacijo prijeti senco. Svet, ki se nam vidi tako dejanski, se vidi od rojstva slepim operancem fantastičen. Zato v prvem času pogosto zapirajo oči in se skušajo gibati po starem načinu.

Barve obdrže slepcii prej v spominu nego oblike. Tako je Sletna deklaka sivo kokoš označila za mačko, ker je bila zanj siva barva pač najizrazitejši znali mačke. Takšne izkušnje napravijo paciente često boječe, da se gledanja prav nič ne veselijo. Sonec, ki je sijalo v širokem traku skozi okno na tla, je označila neka ozdravljenka za desko. Previdno je stopila bližje, da bi se ne udarila v noge in ko se je sklonila ter "predmeta" ni mogla zagrabit v roko, je dvomila o svojem vidu. Šele pozneje je bila uspela razlikovati sončni sij od deska.

Pogoste so tudi druge zamenjave. Oljnate slike smatrajo za zrcala in prav tako reke, ki žarijo v soncu. Neki bivši slepeci, ki se je že bil seznanil s sadeži, je videl sliko, ki je predstavljala pogrnjeno mizo. Takoj je segel z roko po njej, da si vzame jabolko. Pozneje je pripovedoval, da se vsake raznije pogrnjene mize boji, ker bi lahko bila slika.

Ti primeri nam kažejo, kako važno je psihološko raziskati razliko prepočasi, ki pa ji je vse te pojave. Kažejo nam, kako težko si je predstavljati nameč, ko se ura navija, funkst, kakor si ga zamišljajo cionira njen mehanizem nekolespici. Popolnoma so podobni liko počasnejše. Urar na to ni nam, samo neka sposobnost jim nedostaja — a kakšen prepad vrgel uro v možnar in jo v nam, med svetom, v katerem živimo slednjih trenutkih zdrobil v risten učinek svojega dejanja, mi, in med svetom, ki v njem oni živijo.

Zgodbice o varčnosti

V neki hiši so bili tudi na svoj način varčni ljudje. A tudi ta zgodbica ni iz Škotske!

Je prišel nekoč popotnik ves utrujen v kmečko hišo in prosil prenočišča. V hiši sta bila mož, žena in šest otrok. Dejali so mu, da lahko prenoči, le počakati mora, da otroci zaspijo. Kaj je napravila žena: po dva otroka je položila v posteljo, počakala, da sta zaspala in ju varno položila na tla. Nato je vzela druga dva in storila prav tako — in še v tretje, dokler ni vseh šest otrok, drug poleg druga, lepo spalo na tleh. Teda je povabila žena popotnika: "Prosim, zdaj pa kar lezite!" Popotnik je res legel in kot bi mignil — zaspal. Ko se je zjutra traj zbulil, je ležal na tleh zraven vseh šestih otrok, v postelji pa sta ležala in spala gospodar in gospodinja! — Znati je treba!

Razstreseni profesor

Slovec učenjak in profesor je pred kratkim obiskal Monako, kjer je najel v nekem hotelu sobo št. 23. Udeležil se je slavnosti v takozvanem "Nemškem muzeju" ter se potem vrnil v svoj hotel, kjer je stopil v sobo št. 23, da bi po kusilu malo podpremal. Toda učenemu gospodu se je takoj zdelo nekaj sumljivo. Iskal je svoje copate, da bi jih obul, pa jih ni našel. Poiskal je svoj kovček, pa ga tudi ni našel. Odprl je omara, da bi zamenjal svoj frak s suknjičem, pa je v omari zagnal viseti žensko obleko. Vesogor je pozvobil in divje razsajal, kako si hotelsko-osebje upa v njegovo sobo pustiti žensko, njegove stvari pa odstraniti. Kmalu so se zbrali okrog divjadičega profesorja vsi uslužbenici hotela. Dolgo je trajalo, preden so gospodu profesoru dopovedali, kar so sami dognali, da je nameč gospod profesor res najel sobo št. 23 — toda ne v tem hotelu, ampak v nekem drugem.

Možak se je počehljal za ušesom, se polahko zavrtil na peščah ter pazno ogledoval stene bančnih prostorov. Končno je vprašal:

"O, če nekdo odnese iz banke denar, potem pride njegova slika takole na steno?"

"Seveda," je prikimal bančni predsednik.

Nakar ga je radovedni možak čudno pogledal:

"Ampak kako to, da ni tudi vaše slike poleg onih dveh?"

ŠKRAT

Preprost možak je prišel v banko, ki je bila v procesu prisilne likvidacije, ter radovedno ogledoval fotografije dveh bančnih roparjev, ki sta oropala nek banko za pet tisočakov in je bila izdana za njima tiralica, obljubljajoča tisočak onemu, ki bi bandita spravil v roke policiji.

"Slišite vi," se je možak končno obrnil na predsednika zafurane banke, "kdo pa sta tva dva fanti?"

"Dva bančna roparja," je pojasnil možak predsednik. "Iz neke banke sta odnesla pet tisoč dolarjev in kdor ju pomaga spraviti k ričetu, dobri tisoč dolارjev."

Možak se je počehljal za ušesom, se polahko zavrtil na peščah ter pazno ogledoval stene bančnih prostorov. Končno je vprašal:

"O, če nekdo odnese iz banke denar, potem pride njegova slika takole na steno?"

"Seveda," je prikimal bančni predsednik.

Nakar ga je radovedni možak čudno pogledal:

"Ampak kako to, da ni tudi vaše slike poleg onih dveh?"

OBSEDNO STANJE PROGLASENO V TERRE HAUTE-U INDIANI.
(Dalej iz 1. str.)

Edward F. McGrady, predvideva ustanovitev posebnega odbora, v katerem so delodajalci in delavci enako zastopani, načeljuje mu pa zvezni posredovalec.

TERRE HAUTE, Ind., dne 23 julija. — Državna milica države Indiana se je danes poslužila proti stavkarjem bomb solzavic v naporu, da zlomi generalni štrajk, ki je malone dočela paraliziral industrijo in promet v tem mestu. Do spopada je prišlo pred tovarno Columbian Enameling and Stamping Co., kjer je v teku stavka že od meseca marca; sporna točka je vprašanje "zaprete delavnice", ki je kompanija noče priznati. Danes zjutraj se je vzdolz razširjenemu obsednemu stanju zbral okrog omenjene tovarne skupaj s preko 100 delavci.

Cim hitrejša je kaka ladja in čim dalej, tem dražja je tudi njena zgradba, ki se strokovnjaki opravičeno povprašujejo, da se sploh spola graditi take ladje, ker gleška statistika dokazuje, da je na trejši nemški ladji "Bremen" v soči leta 1912 zasedenih 40 odstotkov delavcev. Na angleški "Mauretanii" pa je obseg bil 100 ton, največja angleška ladja "Marie," katero so Anglešči pred nekaj leti spustili v morje, pa obseg 730 ton. "Normandie" torej ni le največja ladja sveta, saj obseg je bil 32,800 ton. Pozneje pa je imela ladja "Mauretanija" 350 ton. Največja ladja pred svetovno vojno je bil nemški parnik "Vaterland" s 560 toni. Tega so po vojski Nemci moril, da se stopiti Ameriki ter se je pod ameriško imenoval "Leviathan." Do takrat največja francoska ladja, ki je vozila št. 1. meriko, — "Ile de France," je obsegal 350 ton, angleška ladja "Western," ki si jo je 1. 1858 vzel za 1. 1859, pa je v svojih romantičnih slovencev Jules Verne obsegala že 23,800 ton. Pozneje pa je imela ladja "Mauretanija" 350 ton. Največja ladja pred svetovno vojno je bil nemški parnik "Vaterland" s 560 toni. Tega so po vojski Nemci morili, da se stopiti Ameriki ter se je pod ameriško imenoval "Leviathan." Do takrat največja francoska ladja, ki je vozila št. 1. meriko, — "Ile de France," je obsegal 350 ton, angleška ladja "Western," ki si jo je 1. 1858 vzel za 1. 1859, pa je v svojih romantičnih slovencev Jules Verne obsegala že 23,800 ton. Pozneje pa je imela ladja "Mauretanija" 350 ton. Največja ladja pred svetovno vojno je bil nemški parnik "Vaterland" s 560 toni. Tega so po vojski Nemci morili, da se stopiti

Slovenska Svobodomiselna Podpora Zveza

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1908

LAVNI URED: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Anton J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartnik, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Adolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Vrko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauzer, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Alvin Pugel, 1023 South 56th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.
URADNO GLASILLO:
"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičče se organizacije, se naj pošilja na naslov taj-
denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslo-
upravnega odsekova se naj naslavljajo na predsednika nadzornega odse-
kova sporne vsebine na pa na predsednika porotnega odseka. Sivari t-
e uredništva in upravnista uradnega glasila, se naj pošilja naravnost
slov "ENAKOPRAVNOSTI", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Smrtna kosa

Celju je umrla ga. Ana posestnica v Laškem je bila velika dobrotnica ev.

Požar

Dravskem polju je zopet in sicer v Muretincih pri tniku Francu Mešku. Zgode stanovanjsko in gospo- poslopje, ki pa je bilo in s slamo krito. Zgoreli poljski predelki in gospo- to orodje.

Srnjak napadel zdravnika

Sisku ima Peter Colussio srn, ki jih ima pre- rado ter jih rado vidi na promenadi. Polomil pa štiriletni srnjak, ki se je prav nelepo vedel. Sr je namreč prišel skozi v ograji na vrt zdravn- r. Ante Gutschyja, ki je trebil svoje cvetje. Sr se je zaletel v zdravnika s svojimi močnimi rogo- drl na tla. Presenečeni nik se niti braniti ni mo- ako, da ga je srnjak ranil in nogah do krvi. Na krike so prihitali ljud- so ločili srnjaka od zdrav- ter srnjaka kaznovali z za- to se pravi, da bo od- roral ostati za svojo žico e. Vsekakor pa je to re- primer, da srnjak napade.

Orožnik utenil v Savi

Savi pri Zagrebu je utenil Anton Kržnar iz Bevk- rhniki.

Dve hudi nesreči

žkinja Piršan na Hribu užefa pri inž. Pustovšku junija doma topila vosek cinu za snaženje parketov. se je vnel, služkinja se nekako po obrazu in levi roki, tovarni podpetnikov v kih topilcah se je v soboto ponesrečil delavec. Kaj- Stroj mu je odrezal dva

Smrtna kosa

Lisčah 14 je umrla v viso- rostu 85 let po vsem Celju bivša vrtnarica gospa Praschan. — V bolnišnici umrla g. Šatner Natan, 67 let odnik v p. iz Tuzle, in go- slimšek Frančiška, 56 let, mica iz St. Andraža pri edru; Rabie Marija, prežu- tera, 87 let, Planina; Josip 46 let, prodajalec iz Ce- V Ljubljani je umrl g. Carman, nameščenec drž. ne v pokoju.

V Kropi

je po dolgem bolehanju umrl g. Marko Smrekar, posestnik in žebljar. Zapustil je tri odrasle otroke.

V Mekinjah pri Kamniku

je umrla gospa Koneilija. Pod Rožnikom

Cesta V, št. 43, je umrl v visoki starosti 86 let g. Ivan Kobal, žel. nadspredovnik v pokoju.

V Sevnici

je umrla gospa Jožefina Zu- pan, soprga tamkajšnjega

ENAKOPRAVNOST

lastnika valjčnega mlina in ho-

tela "Triglav."

V Ljubljani je umrla gospa Franja Vidmar, roj. Terpinc.

V Novem mestu je umrla gdčna Ana Majrisch, zasebnica.

Strašna nevihta

V Ratečah pri Škof. Loki, je bila strašna nevihta. Ploha dežja se je vsula, grmelo in tresalo je, strela je udarila v tri hiše, ki so zunaj Godašiča. V eni je ubila kravo, v drugi je omamila hlapac, v tretji pa gospodinjo, ki je moralis iskati zdravniške pomoči. — Med bliskom in gromom je udarila strela v hlev ruderja Ivana Jatiča iz Kočevja 162 in ubila ond njegovo edino kravo. — Istočasno se je na sejmišču pasel konj cigana Toneta Hudoroviča, ki je malo prej brezuspešno prodajal svoje kljuse. Med nevihto pa mu ga je tudi ubila strela.

Nesreča pri kopanju

Huda nesreča se je priprnila v Kozmincih pri kopanju v Dravinji. 10 letni Ferdo Trček, sin posestnika, se je smrtno nevarno ponesrečil in so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico. Njegov pajdač Vladimir Kozel ga je namreč z obrežja sunil, da je padel v vodo. K nesreči pa je udaril z glavo na iz vode strleč kol, ki mu je prebil glavo, da se je onesvestil. Fant bi bil utonil, aka ga ne bi naločil potegnili iz vode. Njegovo stanje je obupno.

MRLIČI V GORICI. — V času od 2. do 8. junija so v Go-

Zaključno gostovanje ljubljanske drame

Ljubljanska drama je gostovala v celjskem mestnem gledališču zadnjič v tej sezoni, in sicer z Linhartovo komedio "Matiček se ženi." Ta komedija, ki je šla preko naših odrov že neštetokrat, je tudi ob tej prilici v Celju doživelja popolen uspeh in je bilo občinstvo popolnoma zadovoljno, bolj kakor pa ob raznih drugih prilikah, ko se mu je serviralo z razno manj vredno tujo robo. Gledališče je bilo polno občinstva in so bili igralci deležni prisrčnih ovacijs.

Sod ubil 11 letnega fanta

V Frajhamu na Pohorju se je priprnila tragična nesreča. 11 letni posestnik sin Anton LENCICA ZA LIKER —

LICENCA ZA PIVO —

se za 9 mesecev

LICENCA ZA LIKER —

se za 10 mesecev.

"Beer Bar" oprema — 5 novih "dispenserjev" za pivo, \$60 v gotovini, dokler so v začlogi 10 čevljev bara (back) in 14 čevljev bara. \$50 za set (postavljen). Fogoji. Mize iz trdega lesa po \$2.00. Naprodaj je liker licenca. Imamo najbolj popolno zalogu v Clevelandu. Občinstvo našo razstavno so in prepričani hčete. Zglašite se pri nas, predno kupite drugje. Mi nujno ne obljubimo, kar ne moremo spomniti.

CITIZENS FIXTURES CO.

2028 EUCLID AVE. ENDicott 3242

AKO KUPITE

dobre čevlje, ste vedno na dobriku. Prvič jih udobno in do- go nosite. Drugič mogoče jih je res dobro popraviti, kar vam napravijo čevljari, katerih imena so tu spodaj.

A. ZUPANIČ, 530 EAST 152nd ST.

F. MARZLIKAR, 16209 ST. CLAIR AVE.

F. MARZLIKAR, JR., 639 EAST 200th ST.

F. DACAR, 17308 GROVEWOOD AVE.

M. ZABUKOVEC, 16817 WATERSIDE ROAD

ANDREW OGRIN

Electric Shoe Repair 18508 SHAWNEE AVE.

TRIUMPH SHOE REPAIR 14610 ST. CLAIR AVE.

MAX PERLMUTTER SHOE REPAIRING 755 EAST 152nd ST.

FIVE POINTS SHOE REPAIRING and Hat Cleaning 15009 ST. CLAIR AVE.

FRANK FERRATO 15606 WATERSIDE RD.

American Electric Shoe Repair Shop 642 EAST 185th ST.

HARRY GEFFEN 15701 WATERSIDE RD.

Shoe Repairing

A FAVORITE BREW since '72

Buckeye GREEN SEAL Beer

Kaj je bolj prijetnega v vročini, kot spiti kozarec finega mrzlega piva? Buckeye Green Seal pivo je bilo že neštetokrat priznano kot eno najboljših. Vprašajte zanj pri vašemu gostilničarju.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

John Potekar, predsednik

6511-19 ST. CLAIR AVE.—Hendersen 4629

Domänenik je našel nesrečno smrt pod sodom vode. Anton je šel s svojim 15-letnim bratom Jožefom s sodom v nižje pod hišo ležečo grabo po vodo. Sod je bil na dvokolesnem vozičku, v katerega sta bila vprežena dva vola. Brata sta naličila sod ter se napotila nazaj proti domu. Spotoma je zadelo kolo voza v velik kamen ter je radi tega prelomilo oje. Sod je omahnil z voza ter padel na zasadaj stojecega Antonia. Okrog 300 kg teže se je prevalilo preko kota ter mu strlo lobanjo. Bležal je na mestu mrtev.

riči umrli ti-le Goričani: Marija Humar, 4 mesece; Jožef Stefan, 72 let; Iv. Spesot, 88 let; Irma Čekot, 7 mesecov; Stefan Petejan, 56 let; Ivana Bregant, 70 let; Nanut, 73 let; Leopold Špacapan, 22 let; Evgen Picul, 31 let; Marcel Paper, 12 let.

Mrachi (Mraki), je s tem dovolj jasno povedano, da so go-

nilna sila, neseščina in vztraj- na, bili med laškimi ireditisti

ki je nadziral lovšč. Prite- kel je iz gozda in planil proti razigranemu srnjaku. Srnjak

se je že hotel zakaditi tudi v lovca, pa je v zadnjem hipu naj- brž dognal: "Dvema sovražni- koma ne bom kos!" — in jo po-

pohjal čez doline in gore.

Rogač napadel

žensko

Nedavno je neka ženica na Nemškem doživelala tole preču- do: zgodbo:

Vračala se je s košaro kruha proti domu. Nenadoma je odnekod pridrilog rotat srnjak. Tebi nič meni nič se je zakadil vanjo in jo vrgel v jarek ob poti. Prestrašena ženica se je hitro pobrala in hotela zlesti iz jarka. Srnjak pa se je znova pognal vanjo. Ženica je pograla svoj dežnik in začela udrihati po srnjaku. Ta pa je je dober dan bil sin vipavskega dekleta in da so se v prvih vrstah ireditente borili tudi razni znova vrgel v jarek. Begve,

French Line NEW YORK DO VSE EVROPE (PREKO HAVRE)

NORMANDIE	31. julija — 21. avgusta
ILE DE FRANCE	10. avgusta — 31. avgusta
CHAMPLAIN	27. julija — 15. avgusta
LAFAYETTE	24. avgusta — 14. septembra

ZA NADALJNA POJASNILA IN VOZNE LISTKE SE OBRTITE NA

A. KOLLANDER & CO.
6419 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

NAZNANO in ZAHVALA

Globoko užaloščeni in potrege sreca naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrl po dolgi in mučni bolezni naš ljubljeni soprog in brat

Anton Vodičar

Premulin je 1. julija, ob 4. uri popoldne. Pogreb se je vršil dne 5. julija, iz hiše žalosti v cerkev sv. Kristine ter od tam na sv. Pavla pokopališče, kjer smo izročili njegovo truplo materi zemlji. Blagopokojnik je bil rojen 14. septembra, 1893 v vasi Kompolje pri Dobropolju.

V dolžnosti si stejem, da se tem potom iskreno zahvalim vsem onim, ki so položili tako krasne vence hr strega pokojnika. Ta izraz vašega prijateljstva mi je bil v veliko tolažbo vdnih žalosti. Naj se zahvalim sledečim: sestri in njeneru sopruhu Mr. in Mrs. Buščaj, iz Joliet, Ill., Mr. in Mrs. Anton Stariba, iz Joliet, Ill., Mr. in Mrs. Joseph Petrich, Mr. in Mrs. Pavel Molar, družini Ignacij Vidmar, družini Anton Laurich, prijateljem in sošedom iz E. 232, 236 in 237 St. ter prijateljem iz E. 239 St., Mrs. Pavel, Mr. in Mrs. Chas. Lesjak, družini Martin Tekavčič, Mr. in Mrs. Požun, družini Anton Bačič in društvu "Cvetični Noble" št. 450 S. N. P. J.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brajali za mir in pokoj duši pokojnika. Hvala sledečim: Mr. in Mrs. Geo. Busaj, Mr. in Mrs. Anton Stariba, Mrs. Frances Ban, družini L. Nemec, Mrs. Mary Habich, Mr. Matt Roksa, Mr. in Mrs. Dežman, Mr. in Mrs. Mekinda, Mr. in Mrs. F. Bučar, Mrs. Želko, Mr. Martin Tekavčič, družini Louis F. Petrich, Mrs. Frances Pirc, Mr. in Mrs. Stanovnik, Mr. Anton Zadnik, družini Pirman, družini Steklasa, Mr. in Mrs. Joe Fink, Mr. Ignacij Nov

POŠTENI LJUDJE

Povest

SPISAL JOS. KOSTANJEVEC

Tudi Anica je bila nekam zasmiljena. Mirno, skoro nepremično je sedela, kakor bi bila iz kamena. A sem ter tja ji je nehotje ušel pogled tja na okno, kjer je sedel oni večer čuk. Pogledala je začedeno in preplašeno, a takoj zopet umaknila pogled.

Kozarci so bili prazni, nekam pozno je bilo.

Tedaj se je Lipovec dvignil.

"Takojo po polnoči moraš vstati, France; čas je, da gremo počivat," pa rekel ter še pristavil: "Samo še nekaj, France. Ako si moreš dobiti kje kak postranski zaslužek, ne bi ti škodilo. Vem, da se ima mnogo učiti, da moraš mnogo delati zase, toda . . ."

Vsi so se preplašeno spogledali.

"Bom oče," je dejal France.

Razumel je, kaj je hotel oče povedati dalje, in nekaj se je utrgalo v njegov duši. Hipoma jo je preplavila žalost, zdelo se mu je, kakor bi gledal svojega očeta zadnjic.

Tudi Lipovka in Anica sta občutili neko novo težo in nekam nezavestno sta stopali za Lipovcem in Francetom k počitku.

Kmalu po polnoči je nekdo potrkal na vrata. Lipovka se je takoj vzbudila, pristopila k oknu ter dejala navzdol:

"Takoj pride!"

"Hitro, hitro, mudi se," je odgovoril debel moški glas. Takoj nato pa so se začule oddaljujoče se stopinje.

Tedaj se je vzbudil tudi France. Hipoma je bil po koncu in v kratkem je stal tu, popolnoma pripravljen za odhod.

"Z Bogom, France," je dejala Anica ter mu molila desnicico. Takoj se je zakrila z odejо, solze so ji silile v oči.

France pa je stopil v očetovo sobo. Oče je bil vstal. Stal je pri omari v koton in si dal nekaj opraviti. Potem je stopil k Francetu, mu stisnil nekoliko denarja v roke ter rekel:

"To je za prve potrebe, pa bovarič! Z Bogom!"

Podal je Francetu roko ter se takoj obrnil in šel proti postelji.

Lipovka sama je spremljala Franceta. Pomagala mu je nositi še ostale reči, zakaj kovčeg so bili že zvezcer spravili na voz.

Spodaj na poti je bilo temno. France je še pogledal proti hiši, odkoder je svetil luč, a potem je stopal dalje za materjo.

Tam pred mostom je čakal voz. Hlapec je sedel na seneni vreči spredaj, v ustih je imel tlečo smodko. Konji so bili s kopiti ob tla. Voz je bil popolnoma navaden težek voz, ki jih rabijo, da prevažajo blago iz mesta. In tja se je bil tudi danes voznik namenil, da pripelje blaga trškemu trgovcu. Za nekaj grošev si se na tem vozu lahko vozil v mestu in posluževali so se ga čestokrat vsi oni, ki so morali gledati na krajev in si niso mogli privoščiti boljšega voza, a so vendar morali biti v mestu.

Ob veliki prednji ročici je visela zakajena svetilka. V njenih žarkih so se svetili konji, se je motno črtala pot pred njimi.

Hlapec na vozu se je obrnil ter dejal:

"Tukaj naj sede zraven mene, mehko je."

France se je naglo sklonil k materji ter dejal:

"Pozdravite še enkrat vse doma in pri Kirnovih!"

Takoj nato se je voz premaknil in počasi so potegnili konji. France se je še ozrl, a Lipovka je stala in zrila za vozom, dokler son Rd.

Franceta je zopet objelo in potegnilo vase novo življenje, življenje, ki se mu do zdaj še ni mogel privaditi, mestno življenje . . .

V.

Zopet je bilo živahno po mestnih ulicah, ki so bile nekoliko časa puste in dolgočasne. Vrnili so se vojaki z vaj, vrnili so se zopet dijaki. Pred svojimi zavodi so se zbirali v gručah, začeli se je navadni semenj s knjigami in drugimi šolskimi potrebsčinami. Vsaki gruči je bilo glasno govorjenje, saj je bilo vmes tudi povsod dovolj mešetarjev, ki so preglešali druge. A vmes je bilo tudi dovolj novih dijačkov, ki so prvih letos prizornali v mesto. Plaho so opazovali to vrvenje od strani, niso si upali bližu. A marsikdo si je želel, da bi tudi zanj že bil ta čas, ko bi mogel takole barantati. Marsikomu pa je tudi sredi tega vrvenja bilo motno oko, le težko je začrveli hlipanje, ki mu je sililo iz grla. Njegove misli so bile tam daleč za gorami, bile so doma . . . doma. In nazadnje se ni mogel več vzdržati, tih se je izmuznil iz gruče, noge so ga zanesle proč v samoto in tam so se mu udrel siloma tako dolgo začrvelane solze. Toda semenj je trajal dalje, dnevni red se zaradi takih slučajev ni prekinil. Vse je šlo svojo pot . . .

Tisto leto je prišlo mnogo dijakov v višjo gimnazijo iz nekega drugega mesta. Bili so to večinoma visokorastli, močni mladienci. Pod njihovimi nosovi so se že pozvali brki, njih brade so že začele poganjati. Nosili so se po koncu, čutili so se, in vse njihovo vedenje je kazalo, kakor bi hoteli reči: "Le glejte nas, mi smo mi!" Mladi dijački so jih občudovali; sem ter tja je kdo zahrepel, da bi bil že tak, sem

ter tja jih je kdo že začel posneti. Vse na njih jim je ugajalo, zlasti pa jim je ugajalo to, kako so znali hoditi, kako so znali kvišku držati svoje glave in posnosno gledati okoli sebe.

Včina teh dijakov je bila v peti šoli. Kmalu so se sprijaznili s svojimi sošolci; bili so juri na uslugo, kjer koli so mogli. In začelo se je kako tesno medsebojni občuvanje. Edini, ki se ni mogel tako hitro sprijazniti z njimi, je bil France.

Ob vsakem prostem času je sedel doma in se učil. Ni se zmenil za nikogar. Tedaj so ga poše prav začeli loviti, da bi ga dobili na svojo stran. Zlasti si je to prizadeval Lovro Pečin. Ta fant je bil bistre glave in se mu niso bilo treba mnogo učiti, a znali je vendar vedno in napredovali je lepo. A poštene niti ni bilo na njem.

Nekega dne je zopet prišel k Francetu.

"Glej, France, v višji gimnaziji si že, pa se vedno prečepaš doma kot kak prvošolec. Te ne gre več! Vsi te spoštujejo. — Kdaj smo se že menili, da moraš priti v našo družbo, no, vsaj sem ter tja, ako nočevš vsak dan. Ah,

da bi ti vedel, kako prijetna je ona sobica "pri Kokoški", tam vzdali. Nikdar ne vtakne tja svojega nosa kaka nepoklicana zgaga, tako smo brez skrbi kakor ptički pod nebom. Toda ne misli, da vedno popivamo in igramo, ne, kaj še! Vidiš, tudi za nekaj drugega skrbimo. Naša skrb je, da se pripravljamo, kako bi koristili svoji domovini s peresom in umom. In tao smo ustanovili svoj slovstveni klub."

France ga je gledal molče. Nekaj mu ni šlo v glavo. Potem je dejal:

"Ah pustite me, za to je še

vse prezgodaj. Slišal sem nekoga pametnega človeka, ki je dejal: 'Najprej se je treba učiti in še le potem, ko človek kaj zna, še le potem, ko se je preskrbel za svoje življenje, še le potem bode lahko koristili svoji domovini.' Ali ni prav tako? Jaz vsaj menim, da je imel mož prav."

Pečin se je glasno zasmjal.

"Torej mi smo za nič? Eh, prijatelj, samo enkrat se zglaši pri nas in videl bodeš, kaj znamo in kaj premoremo."

France je samo zmajal z glavo ter ga gledal oči v oči.

France tudi sedaj ni odgovoril. Ali videti je bilo, da se bojuje sam s seboj. Tudi to je uganil Pečin in zadovoljen je bil. Uvidel je, da ga je treba sedaj puštiti.

"Nocoj te torej gotovo pričakujemo. Sprejeti te hočemo z razprtimi rokami. Do tedaj pa z

kako je treba koga prijeti, da se vzbudi samoljubje."

Bogom in na svidenje!" Hlastno je izgovoril ter odhitek . . .

(Dalje prihodnjih)

Ko potrebujete

ZELEZNINO

SEMENA

STEKLENO POSO

ELEKTRIČNE

PREDMETE

itd.

zglasite se v

SUPERIOR

HOME

SUPPLY

6401-03 Superior

UGODNOSTI, KI SE MORDA NIKOLI NE PONOVIJU
KUPITE SEDAJ!

396 E. 160 St. Trgovina in stanovanje s 8 sobami; parna gorkota. Pogoji: \$1000 takoj, ostalo \$44 mesečno, vključivo darke \$3900

1280-82 E. 169 St., blizu Waterloo; 2 družinska hiša, 5 sob vsake stanovanje; vse v obnovljenem stanju. Pogoji: Bančna financa \$4500

14529 Ardenal Ave. Prenovljena družinska hiša, 4 spalnice; vse vsake stanovanje; v dobrjem stanju; v dobrov. letu: \$2000 takoj; ostalo po \$50 mesečno, vključivo darke \$3800

10104-6 Born Avenue, blizu Clair Ave.; 2 družinska hiša, 5 sob vsake stanovanje; vse v dobrjem stanju; v dobrov. letu: \$2800

1832-34 Brightwood Road, od Euclid; 2 družinska hiša; 6 sob in kopanica vsake stanovanje; tudi 3 sobe in kopanica na 3. nadst. 2 garazi; primeren prostor; davki \$87.62 letno. Pogoji: Bančna financa \$4500

741-13 E. 151 St.; 2 družinska hiša, 5 sob vsake stanovanje; dvojna garaža; v dobrjem stanju; v dobrov. letu: \$2000 takoj; ostalo po \$50 mesečno, vključivo darke \$5200

The City & Suburban

308-318 Anisfield Building, vogal E. 9th in Huron.—MAIN

SAMOTI PRINAŠAM DRUŽBO

Jaz sem tvoja najboljša prijateljica
jaz sem tvoj Lucky Strike

SAMOTI PRINAŠAM DRUŽBO.
JAZ SEM TVOJA NAJBOLJŠA
PRIJATELJICA, JAZ SEM
TOV LUCKY STRIKE.

Poskusite me
nikdar
te ne bom
razčarala

TOBAK JE, KI ŠTEJE

Ni ga boljšega tobaka kot oni, ki je rabljen v Luckies

Copyright 1953, The American Tobacco Company

"HOMELANDS DAY"

za vse narodnostne grupe

v četrtek, 25. julija

CLEVELAND SUMMER FESTIVAL

v Cleveland Stadium

ZADNJI DNEVI POMPEJA

Krasna predstava z umetnim ognjem

vsak večer

SPLOŠNA VSTOPNINA 50c

V najem

se odda hiša in štiri akre zemlje v Mentor, Ohio. Prostor je tudi pripravljen za piknike in druge zabave. Najemnina nizka. Zglasite se na 1199 Addison Rd.